

Ocena oddziaływania na środowisko do celów przygotowania rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” dla regionu planowania Oderland-Spree

Propozycja przestrzennych i rzeczowych ram badania oraz informacje, które mają być zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Spis treści:

1	Podstawa planowania	1
2	Metodyka oceny oddziaływania na środowisko	2
3	Istotne treści rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” i podejścia badawcze 5	
4	Struktura i zasadnicze aspekty prognozy oddziaływania na środowisko	5
5	Ocena oddziaływania na SOO	6
6	Podstawy danych do oceny oddziaływania na środowisko	8

1 Podstawa planowania

Uchwałami z dnia 13 czerwca 2022 r. o wyodrębnieniu tematów wykorzystania energii wiatrowej i wykorzystania energii słonecznej ze Zintegrowanego Planu Regionalnego oraz decyzją o przygotowaniu rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” (TRP EE), a także uchwałą zmieniającą z dnia 28 listopada 2022 r. o wyznaczeniu obszarów priorytetowych dla wykorzystania energii wiatru, Zgromadzenie Regionalne zleciło Regionalnej Jednostce Planistycznej przygotowanie rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne”. Obszary tematyczne: energia wiatrowa i fotowoltaika na otwartej przestrzeni zostały tym samym wyodrębnione z przygotowywanego już Zintegrowanego Planu Regionalnego i są rozpatrywane w dużej mierze równolegle w ramach niezależnego częściowego planu regionalnego. Powyższe stanowi formalnie niezależną procedurę planistyczną, dla której konieczne jest również przeprowadzenie odrębnej oceny oddziaływania na środowisko. Wynika to z faktu, że przy sporządzaniu lub istotnej zmianie planu regionalnego istnieje, zgodnie z § 8 ustawy o planowaniu przestrzennym (ROG)¹ wraz z załącznikami nr 1 i 2 (do § 8), obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w której przypuszczalnie znaczące oddziaływania planu zagospodarowania przestrzennego na

- 1 ludzi, w tym zdrowie ludzkie, zwierzęta, rośliny i różnorodność biologiczną,
- 2 glebę, wodę, powietrze, klimat i krajobraz,
- 3 dobra kultury i pozostałe dobra materialne oraz interakcje pomiędzy wyżej wymienionymi przedmiotami ochrony są ustalane, a następnie opisywane i oceniane na wczesnym etapie w prognozie oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływania na środowisko jest zależną częścią procedury przygotowania, tzn. kroki proceduralne oceny oddziaływania na środowisko są zintegrowane z procedurą przygotowania rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” zgodnie z §§ 8 i 9 ustawy o planowaniu przestrzennym. Ponadto ocena oddziaływania na środowisko musi zostać wprowadzona na wczesnym etapie poprzez (wstępne) określenie zakresu opracowania w ramach tzw. procesu scopingu (§ 8 ust. 1 zd. 2 ustawy o planowaniu przestrzennym). W tym kontekście niniejszy dokument stanowi propozycję ustaleń dotyczących przestrzennych i rzeczowych ram badawczych oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia informacji, które mają być zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

¹ Ustawa o planowaniu przestrzennym z dnia 22 grudnia 2008 r. (Federalny Dziennik Ustaw BGBl 2008, część I nr 65 z 30 grudnia 2008 r.), ostatnio zmieniona 20 lipca 2022 r. I s. 1353).

2

Metodyka oceny oddziaływania na środowisko

Ocena oddziaływania na środowisko obejmuje prawdopodobne znaczące pozytywne i negatywne oddziaływania poszczególnych ustaleń projektu rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” na środowisko. W szczególności wymagana ocena oddziaływania na środowisko skupia się na prawdopodobnych oddziaływaniach na środowisko wynikających z koncentracji w planie regionalnym elektrowni wiatrowych oraz wyznaczenia obszarów zastrzeżonych dla fotowoltaiki na otwartej przestrzeni. Oprócz oddziaływań uwarunkowanych ustaleniami, obejmuje ona również oddziaływania skumulowane (badanie oddziaływań całego planu).

Ocena oddziaływania na środowisko obejmuje rzeczowy częściowy plan regionalny „Energie odnawialne” w całości. Ocena oddziaływań środowiskowych nie ogranicza się do poszczególnych ustaleń, lecz ma obejmować również nadrzędne rozważania dotyczące planu jako całości (załącznik nr 1, 2b - d ustawy o planowaniu przestrzennym), które odnoszą się z jednej strony do ewentualnych cząstkowych przestrzennych oddziaływań skumulowanych, a z drugiej do sumarycznej oceny oddziaływań na środowisko wszystkich ustaleń. Zgodnie z § 8 ust. 4 ustawy o planowaniu przestrzennym, przewidywane w prognozie oddziaływania na środowisko znaczące oddziaływania realizacji planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko muszą być ponadto monitorowane, a przewidywane do tego celu działania muszą być określone w prognozie oddziaływania na środowisko. Celem monitoringu jest m.in. wczesna identyfikacja nieprzewidzianych negatywnych oddziaływań i w razie potrzeby podjęcie odpowiednich środków zaradczych. Środki takie zostaną opracowane w trakcie sporządzania częściowego planu regionalnego w zależności od ustaleń zawartych w projekcie planu oraz wyników oceny prawdopodobnych znaczących oddziaływań na środowisko i udokumentowane w prognozie oddziaływania na środowisko. Środki monitorujące powinny zostać dostosowane do treści i poziomu szczegółowości częściowego planu regionalnego. Ponadto w miarę możliwości należy korzystać z dostępnych mechanizmów monitorujących, aby uniknąć powielania prac (np. monitorowanie w ramach dyrektywy siedliskowej lub RDW).

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko są ustalenia zawarte w rzeczowym częściowym planie regionalnym „Energie odnawialne”. Naturalnie jednak ocena oddziaływań na środowisko może być przeprowadzona tylko na tyle konkretnie, na ile oddziaływania te są już rozpoznawalne przestrzennie w oparciu o ustalenia i na poziomie skali rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” (1:100.000). Szczegółowość oceny środowiskowej wynika również ze szczegółowości rozważań i działania kontrolnego ustaleń podlegających ocenie. Ustalenia w formie graficznej, które odnoszą się do zabezpieczenia już istniejących użytkowań, są jedynie przedmiotem badania, o ile ustalenie ma na celu osiągnięcie planistycznego działania kontrolnego wykraczającego poza zabezpieczenie istniejącego stanu.

Obszary priorytetowe dla wykorzystania energii wiatrowej, które obecnie mają zostać określone w rzeczowym częściowym planie regionalnym „Energie odnawialne” przy wyeliminowaniu możliwości określenia obszarów kwalifikowanych, mają wysoką rangę jako ostatecznie wyważone i skonkretyzowane cele planowania przestrzennego, a także stosunkowo daleko idące działania kontrolne, które wyznacza ramy dla komunalnego poziomu planowania i przedsięwzięć podlegających OOS. Wiąże się to z odpowiednim zakresem i zwiększoną szczegółowością oceny środowiskowej. Z tego względu proponuje się wykorzystanie arkuszy terenowych do przeprowadzenia i dokumentacji oceny oddziaływania na środowisko, które mają być przygotowane dla każdego potencjalnego obszaru priorytetowego dla wykorzystania energii wiatrowej. Przykład został załączony do niniejszego dokumentu.

Chociaż planowane ustalenie obszarów zastrzeżonych dla instalacji fotowoltaicznych w otwartej przestrzeni jako zasada planowania przestrzennego pod względem rzeczowego określenia i działania kontrolnego wyraźnie ustępuje ustaleniom dla wykorzystania energii wiatrowej, również te ustalenia mają być poddane obszarowej ocenie środowiskowej z wykorzystaniem arkuszy terenowych. Jest to uzasadnione z jednej strony stosunkowo wysokim stopniem konkretyzacji przestrzennej planowanych obszarów zastrzeżonych, a z drugiej strony oddziaływaniami takich obiektów na środowisko, które można wyraźnie ograniczyć i odgraniczyć.

W trakcie oceny środowiskowej udokumentowanej na arkuszach terenowych oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, w każdym przypadku analizowane są istniejące ustalenia planowania regionalnego i krajowego oraz aktualny stan środowiska, czy i w jakim stopniu planowane ustalenia (w tym przypadku obszary priorytetowe dla wykorzystania energii wiatrowej oraz obszary zastrzeżone dla instalacji fotowoltaicznych na otwartej przestrzeni) mogą znacząco oddziaływać na środowisko. W zależności od zmiany w stosunku do poprzedniej definicji, ujętej jako „przypadek zerowy planowania”, dla

planowanych definicji można przewidzieć pozytywne, negatywne lub brak istotnych oddziaływań na środowisko. W tym procesie przeglądu powinno nastąpić ścisłe sprzężenie zwrotne oceny środowiskowej ze sporządzeniem rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne”. W trakcie procesu planowania i uzgadniania pomiędzy oceną oddziaływania na środowisko a przygotowaniem częściowego planu regionalnego należy w miarę możliwości opracować zoptymalizowany pod względem środowiskowym projekt definicji obszarów priorytetowych dla wykorzystania energii wiatrowej oraz zastrzeżonych obszarów dla elektrowni fotowoltaicznych w regionie planowania Oderland-Spree.

Ocena oddziaływania na środowisko nie obejmuje samodzielnego opracowania wariantów planistycznych. Jest to wyłączne zadanie realizowane w ramach pomocniczej procedury planowania regionalnego.

Ocena stanu środowiska i prognozowane na tej podstawie (prawdopodobnie znaczące) oddziaływania na środowisko w ramach rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” powinny być oparte na odpowiednich celach ustawowych lub podustawowych dotyczących stanu środowiska lub dóbr chronionych, które należy uwzględnić. W przypadku braku odpowiednich wymagań, zwłaszcza w przypadku prognoz przewidywanego stanu środowiska, dokonuje się ocen eksperckich. Cele środowiskowe, które są istotne dla rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” należy przedstawić w prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z załącznikiem nr 1 nr 1b do § 8 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym. Przez cele ochrony środowiska rozumie się wszelkie cele zmierzające do zabezpieczenia lub poprawy stanu środowiska. Jako „istotne aspekty stanu środowiska” zgodnie z załącznikiem nr 2 a do § 8 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym, rozpatrywane są dobra chronione z § 8 ust. 1, a także możliwe wzajemne oddziaływania między nimi.

Ramy normatywne oceny środowiskowej tworzą cele środowiskowe, zarówno specyficzne dla dóbr chronionych, jak i nadrzędne, które są zoperacjonalizowane i odwzorowane w przestrzeni za pomocą tzw. kwestii ochrony i kryteriów przypisanych tym kwestiom. Całość tych kryteriów wynika z podstaw danych do oceny oddziaływania na środowisko dla rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” podsumowanych w rozdziale 6. Na podstawie celów środowiskowych zoperacjonalizowanych jako kryteria, specyficzny potencjał konfliktu, a następnie prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań na środowisko, można określić i ocenić, łącząc czynniki oddziaływania specyficzne dla ustalenia z odpowiednim kryterium/kwestią ochrony. W tym kontekście należy wziąć pod uwagę zarówno prawdopodobny znaczący negatywny wpływ ustaleń na środowisko, jak i potencjalnie pozytywny wpływ na środowisko.

Ocena jest przeprowadzana zgodnie ze skalą planistyczną w odniesieniu do obszaru z wykorzystaniem systemu informacji geograficznej (GIS) dla poszczególnych obszarów. Informacje o istniejących użytkownikach, a także przejętych informacjach o planowanych użytkownikach (w tym obszary zabezpieczone w planach zagospodarowania przestrzennego) mogą zostać uwzględnione jako obciążenie wstępne. Analizy wspierane przez system informacji geograficznej (GIS) są wykorzystywane jako tło oceny dla kryteriów wrażliwości uznanych za istotne dla chronionego obiektu, które pochodzą z podstaw danych wymienionych i ocenionych w rozdziale 6. Dokumentacja koncentruje się jednak nie na wynikach tych analiz, które stanowią jedynie „materiał do rozważenia”, lecz na podsumowujących ocenach zamierzonych ustaleń związanych z towarami chronionymi (argumentacja ustna).

Do identyfikacji i oceny prawdopodobnych znaczących oddziaływań na środowisko, które należy przeprowadzić zgodnie z § 8 ustawy o planowaniu przestrzennym, należy zastosować pięciostopniową skalę oceny o następujących poziomach: **wysoki, średni, niski, brak, pozytywny**. Ponadto ustalone znaczenie ma być wizualizowane za pomocą prezentacji kolorystycznej (rozszerzona zasada sygnalizacji świetlnej).

Oddziaływania na środowisko	wysoki	średni	niski	brak	pozytywny
-----------------------------	--------	--------	-------	------	-----------

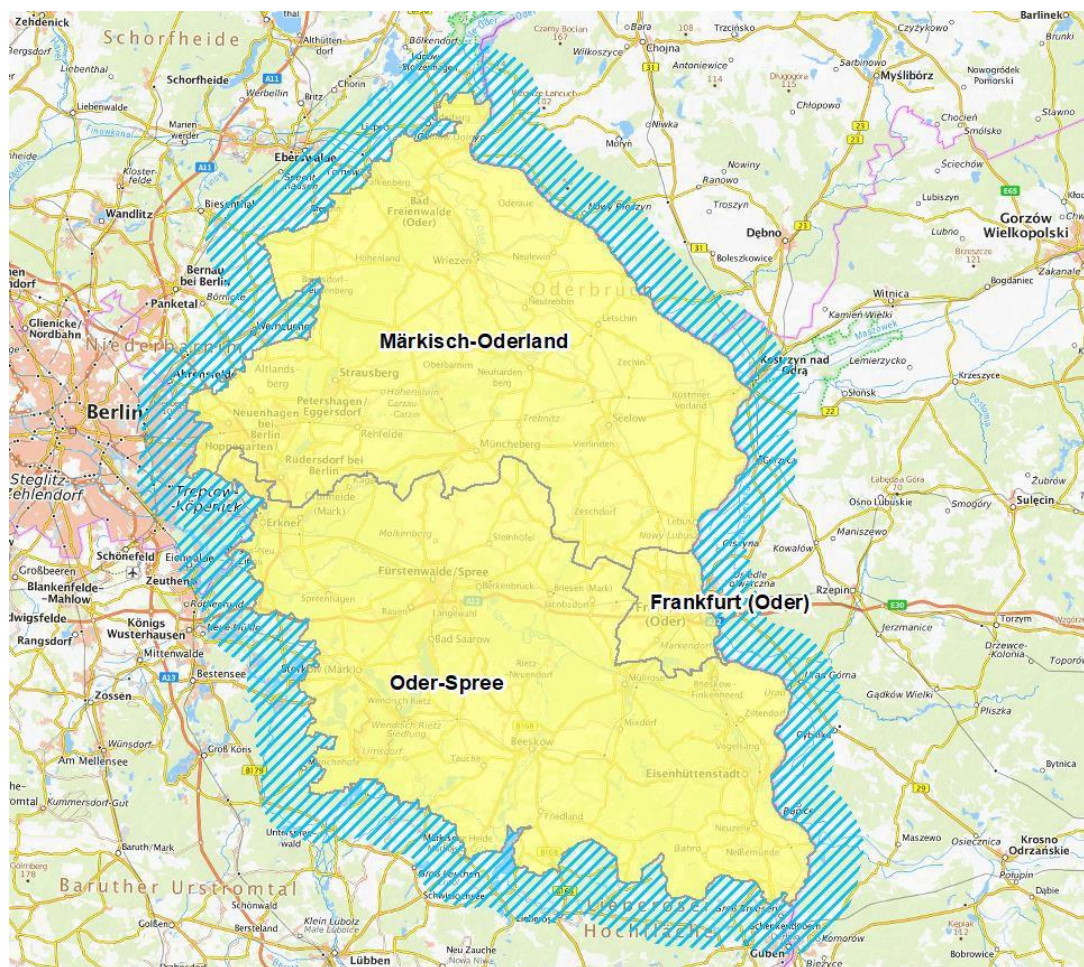
Stopień wpływu na obszary chronione jest każdorazowo dokumentowany w formie oceny „tak / nie”.

Arkusze terenowe zawierają również wyniki wszelkich ocen (wstępnych) sieci Natura 2000 przeprowadzonych dla danego ustalenia.

Zakres oceny oddziaływania na środowisko jest zdefiniowany z jednej strony przez obszar planistyczny REDP i rozciąga się na cały zakres częściowego planu regionalnego, tj. region planistyczny Oderland-Spree. Ponadto, ze względu na pośrednie działania przede wszystkim turbin wiatrowych, które należy przewidzieć, obszar badań zostaje rozszerzony poza obszar wyznaczony, w razie potrzeby również na sąsiednie obszary planowania i kraje związkowe (patrz rysunek na następnej stronie). To samo dotyczy

sąsiedniego terytorium Polski, dla którego przeprowadzana jest formalna transgraniczna ocena oddziaływania na środowisko i konsultacje. Na podstawie maksymalnych przewidywanych odległości oddziaływania obszarów priorytetowych dla wykorzystania energii wiatru oraz obszarów zastrzeżonych dla instalacji fotowoltaicznych w otwartej przestrzeni przewiduje się rozszerzenie obszaru opracowania o maksymalnie 6 km na sąsiednie obszary planistyczne, a w szczególności na terytorium Polski. Podstawy danych niezbędne do sprawdzenia ewentualnych oddziaływań środowiskowych na tereny przyległe są pozyskiwane w sposób celowy i w zależności od ustaleń przygranicznych zawartych w projekcie planu. Dlatego też w rozdziale 6 niniejszego dokumentu zostały one jedynie ogólnie wymienione.

Obszar planistyczny regionu planistycznego Oderland-Spree z korytarzem o długości 6 km (rozszerzenie obszaru badawczego oceny oddziaływania na środowisko w przypadku ustaleń przygranicznych o pośrednim oddziaływaniu na środowisko)

3 **Istotne treści rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” i podejścia badawcze**

Treścią rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” jest określenie obszarów koncentracji w planie regionalnym dla turbin wiatrowych w postaci obszarów priorytetowych dla wykorzystania energii wiatrowej oraz planowanie zaopatrzenia terenów w systemy fotowoltaiczne w otwartej przestrzeni poprzez określenie obszarów zastrzeżonych dla systemów fotowoltaicznych w otwartej przestrzeni. Jak opisano w rozdziale 2, obie treści planu poddawane są ocenie środowiskowej na arkuszach terenowych, która następnie uzupełniana jest o ocenę oddziaływań sumarycznych i skumulowanych ze względu na wzajemne oddziaływanie wszystkich planowanych ustaleń.

4 **Struktura i zasadnicze aspekty prognozy oddziaływania na środowisko**

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko udokumentowanej w końcowej prognozie oddziaływania na środowisko są ustalenia zawarte w projekcie ustawy o planowaniu przestrzennym. Dla poszczególnych sprawdzanych treści prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje o nr 2a - d i 3a - e załącznika 1 ustawy o planowaniu przestrzennym:

- opis aktualnego stanu środowiska,
- prognoza rozwoju stanu środowiska w przypadku nieprzeprowadzenia/przeprowadzenia każdorazowo zbadanego ustalenia,
- ocena rozwiązań alternatywnych, o ile ma to miejsce w procesie projektowania, a aspekty środowiskowe są brane pod uwagę w tym kontekście,
- unikanie / redukcja / kompensacja niekorzystnego wpływu na środowisko.

Ponadto prognoza oddziaływania na środowisko powinna dokumentować genezę zbadanych ustaleń w trakcie iteracyjnego procesu planowania, wskazywać, czy i jakie alternatywy były brane pod uwagę podczas procesu projektowania, a w szczególności wypracowywać i opisywać uwzględnienie kwestii środowiskowych. Przegląd ten zawiera analizę i dokumentację mających zastosowanie celów ochrony środowiska (załącznik 1, 1b ustawy o planowaniu przestrzennym) oraz ich uwzględnienie przy sporządzaniu, o ile:

- same mają znaczenie dla sporządzenia planu jako przedmiotu lub celu planowania: prezentacja ma na celu wyjaśnienie, w jakim stopniu sam rzeczowy częściowy plan regionalny „Energie odnawialne” ma służyć realizacji celów środowiskowych oraz w jakiej formie są one brane pod uwagę lub przestrzegane przy opracowywaniu projektu - np. także w toku sprzężenia zwrotnego między sporządzeniem projektu a oceną oddziaływania na środowisko.
- są istotne dla realizacji oceny oddziaływania na środowisko: wyjaśnia się, w jaki sposób ustalone cele środowiskowe tworzą ramy dla oceny dotkliwości i potencjalnego znaczenia oddziaływań projektu planu na środowisko w toku oceny oddziaływania na środowisko. Dotyczy to w szczególności obszarów, które ze względu na swoją wartość lub specyfikę obciążeń podlegają szczególnemu reżimowi prawnemu (np. prawo ochrony przyrody, prawo wodne, prawo kontroli immisji).

W oparciu o informacje zawarte w załączniku 1 do § 8 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym, prognoza oddziaływania na środowisko składa się z następujących elementów głównych:

(1) **Wprowadzenie**

- Krótki opis treści i najważniejszych celów rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” (załącznik 1, 1a do § 8 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym)
- Wyznaczenie celów ochrony środowiska istotnych dla sporządzenia nowego rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” oraz sposobu ich uwzględnienia przy sporządzaniu (załącznik nr 1, 1b do § 8 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym)
- Opis oceny oddziaływania na środowisko jako elementu składowego postępowania planistycznego, metodyka oraz wykorzystanych podstaw danych, a także wszelkich trudności związanych z oceną oddziaływania na środowisko (załącznik 1, 3a do § 8, ust.1 ustawy o planowaniu przestrzennym).

(2) Określenie i ocena oddziaływań na środowisko

Podstawą wymaganej prognozy oddziaływania jest przede wszystkim opis aktualnego stanu środowiska do skali, w tym już istniejących na danym terenie problemów środowiskowych (istniejących obciążeń).

Sama późniejsza prognoza oddziaływania obejmuje analizę, opis i ocenę oraz dokumentację oddziaływań na środowisko na odpowiednie aspekty stanu środowiska zgodnie z § 8 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym. Przedmiotem oceny są dobra chronione wymienione w § 8 ustawy o planowaniu przestrzennym ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko (UVPG). W tym kontekście należy wziąć pod uwagę zarówno prawdopodobne znaczące negatywne oddziaływania treści planu na środowisko, jak i potencjalnie pozytywne oddziaływania na środowisko.

Ze względu na fakt, że obszar planistyczny graniczy z terytorium Polski, należy również przeprowadzić transgraniczną ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z §§ 54 i nast. ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko. W tym celu należy wystąpić do polskiej administracji o odpowiednie dane środowiskowe, które będą podstawą do oceny w trakcie rozpoczętego właśnie procesu scopingu. Określenie i ocena potencjalnych transgranicznych oddziaływań na środowisko opiera się na maksymalnych odległościach oddziaływania ustaleń częściowego planu regionalnego (w tym przypadku wykorzystania energii wiatrowej) w korytarzu o szerokości 6 km na terytorium Polski. Dla tego korytarza wymagane są odpowiednie dane i informacje o aktualnym stanie środowiska. Ocena prawdopodobnych znaczących transgranicznych oddziaływań na środowisko została udokumentowana w osobnym rozdziale prognozy oddziaływania na środowisko.

W szczególności uwzględnione są następujące cele środowiskowe po stronie polskiej:

- Obszar SOO „Ujście Warty” (PLC080001),
- Obszar SOO „Łęgi Słubickie” (PLH080013),
- Obszar SOO „Ujście Ilanki” (PLH080015),
- Obszar SOO „Dolina Pliszki” (PLH080011),
- Obszar SOO „Krośnieńska Dolina Odry” (PLH080028)
- Obszar OSO „Ujście Warty” (PLC080001),
- Obszar OSO „Dolina Środkowej Odry” (PLB080004),
- Park Narodowy „Ujście Warty”,
- Rezerwat przyrody „Łęgi koło Słubic”,
- Rezerwat przyrody „Gubińskie Mokradła”,
- Park Krajobrazowy „Ujście Warty”,
- Park Krajobrazowy „Krzeseński Park Krajobrazowy”,
- Park Przyrody „Gubińskie Mokradła”,
- Park Przyrody „Słubicka Dolina Odry”.

(3) Dodatkowe informacje

W dodatkowych informacjach należy podać informacje o środkach monitorujących i zapobiegających nieprzewidzianym oddziaływaniom na środowisko w ramach monitoringu. Powinny one także zawierać ogólnie zrozumiałe podsumowanie w języku niespecjalistycznym.

5 Ocena oddziaływania na SOO

W celu zabezpieczenia, ochrony i rozwoju obszarów Natura 2000 art. 34 ust. 1 federalnej ustawy o ochronie przyrody (w związku z art. 6 dyrektywy siedliskowej) przewiduje specjalną ocenę oddziaływania planów i projektów, które mogą potencjalnie wpłynąć na właściwy stan ochrony obszarów Natura 2000. Celem oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 jest ocena stopnia, w jakim plan (samodzielnie lub w połączeniu z innymi planami lub przedsięwzięciami) może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 w zakresie jego elementów istotnych dla celów ochrony lub celu ochronnego. Plany i przedsięwzięcia planowane poza obszarem Natura 2000 muszą być również wyraźnie poddane ocenie oddziaływania, jeśli mogą mieć szkodliwy wpływ na korzystny stan ochrony tego obszaru.

Ustalenia dotyczące wykorzystania energii wiatrowych i systemów fotowoltaicznych w otwartej przestrzeni zawarte w częściowym planie regionalnym „Energie odnawialne” mogą zasadniczo znacząco negatywnie oddziaływać na obszary połączone europejską siecią ekologiczną „Natura 2000”. Tylko wtedy, gdy w indywidualnym przypadku można to od początku wykluczyć ze względu na przestrzenne położenie (odległość) konkretnego ustalenia do obszarów Natura 2000 w ramach screeningu, dalsze rozważania nie są konieczne. W przeciwnym razie dla odpowiedniego ustalenia poziomu skali należy sporządzić odpowiednie oświadczenia o zgodności z Naturą 2000 (por. § 34 ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu (BNatSchG)¹. Ocena oddziaływania na obszary Natura 2000 jest niezależnym narzędziem oceny i wiąże się z określonymi konsekwencjami prawnymi. Ocena ta w toku sporządzania rzeczowego częściowego planu regionalnego „Energie odnawialne” dla regionu planistycznego Oderland-Spree może i powinna być tylko na tyle szczegółowa, na ile pozwala skala planowania przestrzennego (1:100 000) („sprawiedliwość poziomą”).

W przypadku obszarów chronionych potencjalnie dotkniętych oddziaływaniami wymagających ustalenia obszarów priorytetowych dla wykorzystania energii wiatrowej bada się, czy cele ochrony i cele ochronne danego obszaru chronionego mogą zostać naruszone przez ustalenie (ustalenia) lub czy naruszenia można z góry wykluczyć ze względu na brak ścieżek oddziaływania/wrażliwości lub ze względu na odległość przestrzenną. Rozważania te stanowią główny element wstępnej oceny Natura 2000. Cele ochrony i cele ochronne są zaczerpnięte ze standardowych arkuszy danych lub rozporządzeń dotyczących obszarów chronionych. Przestrzenna lokalizacja gatunków i typów siedlisk jest uwzględniona w ocenie w sposób uogólniony zgodnie ze skalą w oparciu o dostępne dane. W razie wątpliwości można przyjąć stosunkowo szeroki rozkład. Gatunki charakterystyczne dla typów siedlisk przyrodniczych zasadniczo nie są uwzględniane, ponieważ ma to znaczenie tylko w przypadku bezpośrednich negatywnych oddziaływań w obrębie typów siedlisk przyrodniczych, o ile ten przypadek można już wykluczyć na podstawie koncepcji planowania. Jeżeli w ramach niniejszej wstępnej oceny nie można wykluczyć negatywnych oddziaływań na poszczególne obszary chronione, wymagana jest dla nich szersza ocena oddziaływania na obszary Natura 2000.

Dokumentacja wyników powinna być prowadzona w odniesieniu do obszarów chronionych (por. przykładowa struktura poniżej). Ocena oddziaływania na siedliska jest ponadto dokumentowana w osobnym rozdziale raportu środowiskowego.

Obszar SOO „Nazwa”	
Ilustracja	
Opis obszaru	
Powierzchnia:	
Krótką charakterystyka:	
Wartość ochrony:	
Zagrożenie:	
Istotne gatunki i typy siedlisk	
Typ siedliska	
Grupy gatunkowe	
Ocena wstępna (Czy możliwe są negatywne oddziaływania?)	
Analiza	Wyniki wstępnego badania dla badanej treści projektu planu 1 2 itd.
Wynik	Nie można (nie) wykluczyć negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000.

¹ Ustawa o ochronie przyrody i krajobrazu (Federalna ustawa o ochronie przyrody BNatSchG) z dnia 29.07.2009 r. (Federalny Dziennik Ustaw BGBl. 2009 Część I nr 51 z 6. 128. 2009) ostatnio zmieniona przez 2 ustawy z 6 grudnia 2011 r. (Federalny Dziennik Ustaw.BGBl I s. 2557)

6 Podstawy danych do oceny oddziaływania na środowisko

W miarę możliwości opracowanie powinno opierać się na istniejących regionalnych i ogólnokrajowych zbiorach danych, takich jak te, które zostały już zebrane w trakcie procesu określania zakresu przygotowania planu IRP 2030 dla regionu planowania Oderland-Spree. Za główną podstawę przyjęto informacje o środowisku, którymi dysponuje Urząd Krajowy Brandenburgii ds. Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu. Dodatkowo uwzględniono dostępne zregionalizowane zbiory danych Regionalnej Wspólnoty Planistycznej RPG Oderland-Spree. Własne opracowana kartograficzne (zbieranie danych) w toku oceny oddziaływania na środowisko nie są planowane.

Ze względu na specyficzne czynniki oddziaływania turbin wiatrowych oraz normatywne znaczenie ochrony gatunkowej, dane dotyczące występowania gatunków ptaków wrażliwych na działanie energetyki wiatrowej są szczególnie istotne. Ponieważ, jak wspomniano powyżej, własne opracowania kartograficzne nie są planowane (ponieważ nie jest to ani wykonalne na wczesnym etapie planowania regionalnego, ani nie ma sensu z technicznego punktu widzenia), szczególne znaczenie mają ogólnokrajowe zbiory danych dostępne w Krajowym Urzędzie Ochrony Środowiska jako podstawa danych dla oceny oddziaływania na środowisko. W zasadzie główny nacisk w tym zakresie położony jest na stworzenie jednorodnej podstawy danych, na podstawie której można oszacować/prognozować rozmieszczenie gatunków ptaków wrażliwych na energetykę wiatrową na obszarze planistycznym i w jak najlepszy sposób uwzględnić je w odniesieniu do planowanej treści opracowania planu. Wyzwaniem w tym kontekście jest zmienność występowania lęgów tych gatunków ptaków, jak również różne okresy rejestracji dostępnych zbiorów danych. Tym samym nie jest właściwe sumaryczne rozpatrywanie stanowisk/stanowisk lęgowych danego gatunku z różnych lat badań, gdyż prowadziłoby to nieuchronnie do przeszacowania liczebności populacji, a tym samym do przeszacowania konfliktów ochrony gatunkowej, których należy się spodziewać w związku z dalszym rozwojem wykorzystania energii wiatrowej na obszarze planistycznym. Wymagane jest raczej połączenie wynikające z nakładania się danych dotyczących gatunków z różnych lat badań z oceną ograniczoną do poszczególnych lat badań, a także stopniowe uwzględnianie danych zgodnie z ich aktualnością.